

Република Северна Македонија

Министерство за правда
Управа за извршување на санкции

КПУ Затвор-Охрид

Република Северна Македонија
КПУ ЗАТВОР - ОХРИД
Republika e Maqedonisë së Veriut
INP BURGU OHËR

Бр./№ 08-376
05.07 2022 год./viti
Охрид - Охрид

Врз основа на заклучокот од 55та седница на Владата на Република Северна Македонија одржана на 28.06.2022 година, Директорот на Казнено Поправната Установа Затвор –Охрид го донесе следниот :

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

1. Вовед и поим

Согласно Нацрт-записникот од Педесет и петтата седница на Владата на Република Северна Македонија одржана на ден 28.06.2022 година, сите органи на државната управа се задолжени да изготват годишен план за проценка на ризици од корупција, каде што установата КПУ Затвор-Охрид дефинира , објаснува и укажува со овој годишен план за начинот на функционирање , за законските прописи и мерки, за целта, мерките и проценката на ризици од корупција, и сите принципи по кои се стремат и кои треба да се почитуваат.

Поимот корупција претставува злоупотреба на службената положба за остварување на било каква незаконска приватна и лична добивка. Формите на корупција се разликуваат, но вклучуваат: **поткупување, изнуда, протекции, непотизам, покровителство, мито и проневера на пари.** Корупцијата во вистинската смисла на зборот е забрането однесување кое ја загрозува демократијата и владеењето на правото. Тоа значи дека наместо да владее правото и неговите вредности, во државата во која има корупција владеат поединци кои се раководени од лични користољубиви цели. Корупцијата оневозможува остварување право на еднакви можности за успех во животот, како и еднаков натпревар на компании на пазарот на капитал и на услуги.

Во смисла на Законот за спречување на корупцијата, се подразбира „искористување на функцијата, јавното овластување, службената должност и положба за остварување на каква било корист за себе или за некој друг“. Тоа значи злоупотреба на доверените јавни овластувања и положба за да се дојде до корист која не би требало да му припаѓа на службеното лице и кое на јавните работи им пристапува од користољубиви мотиви. Користа може да биде материјална или нематеријална, моментална или одложена, еднократна или повеќекратна, за себе или за други лица со кои службеното лице е во блиска, семејна или друг вид врска.

Република Северна Македонија

Министерство за правда
Управа за извршување на санкции

КПУ Затвор-Охрид

2. Законски прописи

- Правна и основна рамка за донесување на Планот за борба против корупција на Казнено поправната установа Затвор-Охрид претставува Законот за спречување корупција и судирот на интереси („Сл.Весник на Република Македонија,, бр.12/19), потоа
- Кривичниот законик
- Закон за заштита на укажувачи
- Правилник за заштитено внатрешно пријавување во институции во јавниот сектор
- Правилник за надворешно пријавување.

Со оглед на карактерот на корупцијата како општествено штетна појава која постојано треба да се држи под контрола, основна стратешка цел во нејзината превенција и репресија е долгорочното оспособување и јакнење на нормативните, институционалните и личните капацитети за ефикасна практична борба против корупцијата.

Врз основа на погоренаведените Законски прописи, Казнено поправната установа Затвор-Охрид со нивна примена и почитување од страна на вработените и одговорните лица во установата ќе се стреми кон искоренување на корупцијата како негативна појава и секоја злоупотреба на службената положба ,положбата на одговорното лице во правно лице или лице што врши работи од јавен интерес за остварување на каква и да било корист за себе или за друг се смета за корупција и повлекува казнена,граѓанско правна и друга одговорност.

3. Цел и мерки за спречување на корупција

Согласно Законот за спречување на корупцијата, надлежно тело во Република Северна Македонија за изготвување и донесување на Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и на судирот на интереси, е Државната комисија за спречување на корупцијата (ДКСК).

Казнено Поправната Установа Затвор-Охрид главниот акцент на Годишниот план за спречување и борба против корупцијата го става на вработените и раководството преку јакнење на нивниот професионален и личен интегритет и од нив се очекува професионално да ги извршуваат задачите во согласност со законот,законските прописи и интерните акти а со тоа воедно и да се

Република Северна Македонија

Министерство за правда

Управа за извршување на санкции

КПУ Затвор-Охрид

спротивстават на корупцијата. Со ова вработените се должни да го почитуваат етичкиот кодекс на однесување и да не постапуваат надвор од своите задолженија и овластувања како и веднаш да реагираат кога ќе препознаат момент на корупција и во истиот момент да се спротивстават.

Казнено поправната установа Затвор-Охрид упатува јасна порака до сите дека корупцијата нема да остане несанкционирана и истата ќе се почитува и води преку следните пет законски принципи:

1. Принцип на законитост

Административните работници и припадниците на затворска полиција во Казнено поправната установа Затвор-Охрид должни се да ги почитуваат правните норми, Уставот и законите во РСМ и никој не смее да ја користи функцијата службената положба за извршување на дејствие кое е спротивно на законот.

2. Принцип на интегритет

Под поимот „интегритет“, се подразбира законито, независно, непристрасно и етичко, одговорно и транспаренто однесување и вршење работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на институцијата. Секој вработен е должен во вршењето на функцијата да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно, да внимава на евентуален судир на интереси и при вршење на службените работи не смее да се раководи од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси ниту од притисоци од претпоставениот или од друго лице односно подготвеност на поединецот да препознае и одлучно да се спротивстави на секоја незаконска, неморална и нечесна ситуација

3. Принцип на еднаквост

Принципот на еднаквост значи еднаков пристап, еднакво постапување, слободно постапување и еднаквост во пријавување корупција. Секој има право да спречи или пријави корупција или извршување односно неизвршување на дејствие што претставува искористување на функцијата, јавните овластувања, службената должност или положба за да се нанесе штета на друг.

4. Принцип на јавност

Вршењето на власта, функцијата јавните овластувања, службената должност и работите од јавен интерес се јавни и подложни на јавна контрола од граѓаните. Ова значи дека граѓаните индивидуално или организирани во група

Република Северна Македонија

Министерство за правда

Управа за извршување на санкции

КПУ Затвор-Охрид

се заинтересирани и имаат право да знаат за начинот и условите во кои се практикува власта односно должност на државните органи е да ги информираат граѓаните а граѓаните имаат право да ги пријават оние државни службеници чие однесување е неправилно и незаконско.

5. Принцип на заштита и одговорност

Овој принцип подразбира дека секој доколку има информации, има право да пријави сомневање или сознание за корупција и да биде заштитен согласно закон. Секој кој е оштетен со коруптивно дејство има право да бара надоместок на штета.

Во контекст на погоренаведеното согласно Законот за заштита на укажувачи и правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор Казнено поправната установа Затвор-Охрид има назначено лице за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и обезбедување на заштита на личните и другите податоци на укажувачите.

Казнено поправната установа Затвор-Охрид како најризични области за појава на корупција ги смета:

-јавните набавки планирање на буџет и спроведување на постапките

Јавните набавки да се спроведуваат согласно Законот за јавни набавки, транспарентност во трошењето на средствата кои се предвидени за реализација на јавни набавки и нивна контрола, објавување на постапките за јавни набавки кои се во тек, на завршените постапки за јавни набавки и на договорите за јавни набавки на веб страната на ЕСЈН.

Да не се врши притисок врз членовите на комисијата за спроведување постапки за јавни набавки, и секој обид за влијание врз членовите да биде соодветно пријавено до овластено лице за прием на пријави од укажувачи.

-вработувањата во јавниот сектор

Вработувањата во јавниот сектор треба да се спроведуваат согласно законските услови предвидени за вработување и унапредување кои се составен дел на јавниот односно интерниот оглас и да нема никакви влијанија и притисок од страна.

Република Северна Македонија

Министерство за правда

Управа за извршување на санкции

КПУ Затвор-Охрид

-финансиско управување и контрола

е процедура со која се обезбедува финансиската обврска да не биде преземена и расходот да не биде платен без претходно одобрување од службено лице

хиерархиски независно од лицето овластено за преземање на финансиски обврски и лицето овластено за плаќање;

-постапување по пријава на укажувачи

Заштитено пријавување во смисла на Законот за заштита на укажувачи е пријавување односно откривање со кое согласно со овој закон се пренесува разумно сомневање или сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво, неетичко или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес. - Заштитено внатрешно пријавување - Заштитено надворешно пријавување - Заштитено јавно пријавување Заштитено пријавување се врши како заштитено внатрешно пријавување, заштитено надворешно пријавување или заштитено јавно пријавување, анонимно или доверливо, со добра намера и врз основа на разумно уверување во времето на пријавувањето дека информациите содржани во пријавата се вистинити. - Укажувањето се врши до овластеното лице за прием на пријави од укажувачи усно, на Записник или во писмена форма

Во овој дел мерките за спречување на корупцијата ќе бидат во насока унапредување на професионалноста и стручноста на вработените преку почитување на законските норми и тоа:

- Почитување на Уставот и Законите во Република Северна Македонија
- Зајакнување на интегритетот на вработените
- Почитување на Кодексот на административните службеници
- Јакнење и контрола на јавните набавки
- Јакнење на финансиската контрола и располагање со финансиите
- Санкционирање на сите лица кои се однесуваат коруптивно,незаконски и неетички.

Меѓу граѓаните во РСМ постои широко распространета перцепција за селективно владеење на правото која се должи како на личните така и на пренесените искуства од општеството во целина.

Република Северна Македонија

Министерство за правда
Управа за извршување на санкции

КПУ Затвор-Охрид

Казнено поправната установа Затвор-Охрид со донесување на Годишниот план за спречување и борба против корупцијата се труди да го подигне нивото на свест најпрвин кај вработените а потоа да ја смени сликата кај граѓаните во однос на корупцијата.

Казнено поправната установа Затвор-Охрид останува транспарентна и отворена за одговор сите прашања и дилеми кои се поставуваат во јавноста, и во иднина оваа установа ќе остане посветена на борбата против корупцијата разгледувајќи ги можностите и превземајќи конкретни мерки за континуирано подобрување прилагодено на потребите за промена на системот на општеството.

Во иднина Казнено поправната установа Затвор-Охрид ќе спроведува политика за корупцијата и судирот на интереси и ќе воспостави јак систем на контрола во спречување и откривање на корупцијата и судирот на интереси, до најголем можен степен како и за намалување на нивниот ефект доколку се случат.

Овој Годишен план за проценка на ризици од корупцијата стапува на сила од денот на неговото донесување и ќе биде објавен на веб страната на Управата за извршување на санкции.

Изготвил:
Помлад соработник
Ангела Митреска

Заменик директор на КПУ Затвор- Охрид
Мумин Ајредини